

Monstrancja o wysokości 40,5 cm została wykonana z drewna. Ma formę krzyża z kolistym zaszkłonym reservaculum umieszczonym na przecięciu ramion. Pomędzy ramionami krzyża pęki trzech falistych promieni. Wokół zbiornika i wzdłuż ramion krzyża przybita prosta taśma metalowa, stanowiąca jedyną dekorację monstrancji. Całość ustawiona jest na podstawie w rzucie prawie kwadratowej (16,5 x 17 cm), trójstopniowej. Od spodu podstawy monstrancji ryte litery MBO, rodzaj wiązanego monogramu z liter M i E oraz napis z datą: *Dachau, 15. VIII. A. D. 1941.*

Monstrancja powstała w obozie koncentracyjnym w Dachau. Wykonali ją dwaj więźniowie: ks. Wacław Kamiński (po wojnie osiadły w Golinie koło Jarocina) i Antoni Latocha. Według relacji samych wykonawców sporządzono ją z najprostszych, dostępnych w obozie materiałów: *Bukową deskę zdobyliśmy kosztem 2 paczek tytoniu. Dekoracyjne blaszki pochodzą z puszek od śledzi, gwoździki znów wyluskano z pluskiewek. Całość wykonano przy pomocy noża kieszonkowego.* Monstrancję poświęcił 14 sierpnia 1941 r. bp Michał Kozal, zamordowany w Dachau w roku 1943, beatyfikowany w 1987 r. Po raz pierwszy użyto jej w święto Wniebowzięcia Matki Boskiej, 15 sierpnia 1941 r., co potwierdza data w inskrypcji.

Monstrancji używano do końca wojny; jej wykonawcy przywieźli ją do Polski i ofiarowali na Jasną Górę wraz z własnoręcznie spisaną relacją na temat okoliczności jej powstania. Monstrancja należy do grupy najbardziej przejmujących wotów w zbiorach jasnogórskich - obok różańców i medalików z chleba i gumy, pochodzących z obozów jenieckich i koncentracyjnych z czasów II wojny światowej (m.in. z Ravensbruck).

Jan Golonka OSPPE i Jerzy Żmudziński